

Redogörelse till riksdagen 2021/22:OSSE1

OSSE:s svenska delegations redogörelse om verksamheten under 2021

Redogörelsens huvudsakliga innehåll

Den svenska delegationen till OSSE:s parlamentariska församling lämnar härmed sin redogörelse för verksamheten inom den parlamentariska församlingen och den svenska delegationens arbete under 2021.

Stockholm den 15 mars 2022

På delegationens vägnar

Johan Büser
ordförande

Fredrik Svensson
sekreterare

Innehållsförteckning

1 Hur Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa har vuxit fram.....	4
2 Den parlamentariska dimensionen inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa.....	5
2.1 Församlingens verksamhet och organisation.....	5
2.1.1 Möten.....	5
2.1.2 Fackutskotten.....	5
2.1.3 Arbetsgrupper och särskilda representanter.....	6
2.2 Församlingens organisation.....	6
2.2.1 Det ständiga utskottet.....	6
2.2.2 Byrån.....	6
2.2.3 Sekretariatet.....	6
2.2.4 Partigrupper.....	7
3 Den svenska delegationen.....	8
3.1 Ledamöter i den svenska delegationen.....	8
3.2 Utskottsfördelning.....	8
3.3 Särskilda uppdrag.....	9
4 Församlingens ordinarie verksamhet under 2021.....	10
4.1 Vintermötet i Wien.....	10
4.2 Sessionen i Wien.....	11
4.2.1 Utskottssammanträden.....	12
4.2.2 Sammanträde i plenum.....	13
4.3 Höstmötet den 3 november.....	14
4.4 Möten i det ständiga utskottet.....	14
4.5 Arbetsgruppen för migrationsfrågor.....	15
4.6 Svenska ledamöters uppdrag inom församlingen.....	15
4.6.1 Uppdraget som president för församlingen.....	15
4.6.2 Uppdraget som rapportör i utskottet för demokrati och mänskliga rättigheter.....	18
5 Församlingens verksamhet under 2021.....	19
5.1 Digitala seminarier.....	19
6 Den svenska delegationens verksamhet under 2021.....	21
6.1 Delegationsmöten.....	21
6.2 Informationsutbyte med riksdagens utskott.....	21
6.3 Nordisk-baltiskt samarbete.....	21
6.4 Möten inför det svenska ordförandeskapet.....	21
7 Genus och jämställdhet.....	23
8 Valobservationer.....	24
8.1 Presidentval i Kirgizistan.....	24
8.2 Parlamentsval i Bulgarien.....	25
8.3 Parlamentsvalet i Albanien.....	25
8.4 Parlamentsvalet i Armenien.....	25
8.5 Parlamentsvalet i Moldavien.....	26
8.6 Parlamentsvalet i Bulgarien.....	26
8.7 Presidentvalet i Uzbekistan.....	26
8.8 Parlamentsvalet i Kirgizistan.....	27

9 Samarbeten med parter inom och utom den parlamentariska församlingen	28
9.1 Samarbetet i Medelhavsområdet.....	28
9.2 Samarbete med andra parlamentariska församlingar	28
10 Församlingens budget.....	29
11 Församlingens ledning, särskilda representanter och medlemsstater	30
11.1 Församlingens och fackutskottens ledning	30
11.2 Särskilda representanter.....	31
11.3 OSSE:s medlemsstater.....	32
11.4 Partnerstater.....	33

1 Hur Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa har vuxit fram

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa har sitt ursprung i Europeiska säkerhetskonferensen (ESK). ESK etablerades 1975 som ett forum för politiska förhandlingar mellan öst och väst. År 1993 fick ESK ställning som regional organisation i FN enligt FN-stadgans kapitel VIII. År 1995 bytte konferensen namn till Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE).

OSSE omfattar i dag 57 stater och är en effektiv organisation i det internationella säkerhetspolitiska samarbetet. Organisationen har en flexibel struktur och en bred syn på säkerhet. Verksamheten omfattar tre dimensioner: säkerhetspolitik, ekonomi och miljö samt demokrati och mänskliga rättigheter.

Tyngdpunkten inom OSSE:s verksamhet försköts under 1990-talet från långsiktiga förhandlingar om normbyggande och militära förtroendeskapande åtgärder till konfliktförebyggande arbete för att stärka demokratin i medlemsländerna. OSSE är en i hög grad operativ organisation och dess flexibla uppbyggnad möjliggör snabba förebyggande insatser, ofta i nära samarbete med andra internationella organ. För närvarande bedrivs fältaktiviteter i ett femtontal länder. Fältmissionernas arbete är inriktat på att stärka respekten för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, bygga upp demokratiska institutioner och stödja förtroendeskapande åtgärder mellan olika befolkningsgrupper.

Organisationen har kapacitet att verka i olika skeden av en konflikt: förvarning, förebyggande, konflikthantering och återuppbyggnad. Den kan även verka för demokratisk utveckling och rättsstatens principer. Organisationen har också i allt större utsträckning tagit sig an frågor som sträcker sig över OSSE:s samtliga tre dimensioner, såsom migration, människohandel, terrorism och gränsövervakning.

Samarbete med länder utanför det egna geografiska området regleras genom partnerskapsavtal.

2 Den parlamentariska dimensionen inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa

2.1 Församlingens verksamhet och organisation

OSSE:s parlamentariska församling (OSSE PF) etablerades 1990 i samband med att OSSE fick en fastare institutionell struktur.

OSSE:s parlamentariska församling ska genom dialog bidra till och främja konfliktlösning, en demokratisk samhällsutveckling och rättsstatens principer i medlemsländerna. Församlingen ska även följa upp hur väl medlemsländernas regeringar genomför de resolutioner och rekommendationer som församlingen antar vid sina möten. Målen för församlingens verksamhet anges i dess stadga.

Församlingen har 323 ordinarie ledamöter och lika många ersättare. Antalet medlemmar i de nationella delegationerna fastställs i församlingens stadga. Sveriges delegation uppgår till åtta ledamöter.

Församlingen har sex officiella språk: engelska, franska, italienska, ryska, spanska och tyska.

2.1.1 Möten

Den parlamentariska församlingen har tre årliga möten: en session, ett höstmöte och ett vintermöte. Vid mötena samlas de nationella delegationerna från OSSE:s medlemsländer samt observatörländerna.

Under mötena följer församlingen upp hur medlemsländerna uppfyller OSSE:s mål, diskuterar aktuella frågor och för en dialog med medlemsländernas regeringsorgan. Vid den årliga sessionen i juni håller församlingen plenum och fattar beslut om resolutioner. Beslut i församlingens plenum fattas med enkel majoritet.

2.1.2 Fackutskotten

Den parlamentariska församlingen har tre fackutskott som sammanträder under sessionen och som motsvarar regeringssidans dimensioner: utskottet för politik och säkerhet, utskottet för ekonomi och miljö samt utskottet för demokrati och mänskliga rättigheter. Varje utskott företräds av ett presidium som består av en ordförande, en vice ordförande och en rapportör. Ordföranden leder arbetet medan utskottets rapportör lägger fram en rapport och en resolution som behandlas vid sessionen.

2.1.3 Arbetsgrupper och särskilda representanter

Utöver de tre ordinarie utskotten har församlingen två arbetsgrupper: arbetsgruppen för migrationsfrågor samt arbetsgruppen mot terrorism. De två grupperna har i uppgift att samordna församlingens verksamhet i respektive fråga, rapportera till det ständiga utskottet samt lägga fram resolutioner vid sessionen.

Församlingens president kan utse medlemmar i församlingen till rollen som särskild representant för en specifik fråga. De särskilda representanterna ska rapportera om sin verksamhet till det ständiga utskottet. Presidenten utser även ordföranden, vice ordföranden och ledamöterna i dessa arbetsgrupper.

2.2 Församlingens organisation

Den parlamentariska församlingens styrande organ är: det ständiga utskottet, byrån och sekretariatet.

2.2.1 Det ständiga utskottet

Församlingens ständiga utskott består av församlingens byrå och av ordförandena för de nationella delegationerna. Det ständiga utskottet förbereder och beslutar om dagordningen för sessionen, höstmötet och vintermötet. Det beslutar även vilka tilläggsförslag som ska tas upp under sessionen och vilka fackutskott som ska bereda dem. Beslut fattas enligt principen konsensus minus en.

2.2.2 Byrån

Församlingen leds av en byrå som består av en president, nio vicepresidenter, en kassör, ordförandena för de tre utskotten och den tidigare presidenten. Presidenten väljs för ett verksamhetsår med möjlighet till omval en gång. Byråns nio vicepresidenter väljs för ett respektive tre år och kan väljas om men ingå i byrån högst sex år. Den tidigare presidenten saknar rösträtt. Byrån möts två gånger per år.

Församlingens nuvarande president är Margareta Cederfelt (M). Cederfelt utsågs till president den 6 juli 2021 och efterträdde Peter Lord Bowness (Storbritannien) som utsågs till tillförordnad president den 11 december 2020.

2.2.3 Sekretariatet

Församlingens sekretariat finns i Köpenhamn och har ett tjugotal tjänstemän. Sekretariatet har även en filial i Wien där en ambassadör representerar församlingen vid regeringssidans möten.

2.2.4 Partigrupper

Inom församlingen verkar fyra partigrupper: den konservativa gruppen, socialistgruppen, den liberala gruppen samt den konservativa och reformistiska gruppen. Övriga partier möts sporadiskt utan organiserade grupper. De fyra partigrupperna har inga egna sekretariat och får inte några finansiella bidrag från församlingen. De sammanträder i anslutning till församlingens ordinarie möten.

3 Den svenska delegationen

3.1 Ledamöter i den svenska delegationen

I den svenska delegationen ingår åtta ledamöter och lika många ersättare. Dessa väljs av kammaren för en mandatperiod. Efter riksdagsvalet hösten 2018 valdes följande delegation:

Ordinarie ledamöter	Ersättare
Johan Büser (S)	Joakim Sandell (S)
Margareta Cederfelt (M)	Åsa Coenraads (M)
Carina Ödebrink (S)	Roza Güclü Hedin (S)
Edward Riedl (M)	Carl-Oskar Bohlin (M)
Björn Söder (SD)	Sven-Olof Sällström (SD)
Jasenko Omanovic (S)	Anders Österberg (S)
Lars Thomsson (C)	Johanna Jönsson (C) ¹
Yasmine Posio (V)	Dag Larsson (S)

Delegationen har valt Johan Büser (S) till ordförande och Margareta Cederfelt (M) till vice ordförande.

3.2 Utskottsfördelning

Fördelningen till den parlamentariska församlingens fackutskott från och med valet 2018 är följande:

Utskott I: Politik och säkerhet

Jasenko Omanovic (S)
Margareta Cederfelt (M)
Björn Söder (SD)

Utskott II: Ekonomi och miljö

Carina Ödebrink (S)
Lars Thomsson (C)

Utskott III: Demokrati och mänskliga rättigheter

Johan Büser (S)
Edward Riedl (M)
Yasmine Posio (V)

¹ Till och med den 2 september 2021. Malin Björk (C) ny ersättare från den 11 januari 2022.

3.3 Särskilda uppdrag

Margareta Cederfelt (M) var sedan den årliga sessionen 2017 vicepresident i den parlamentariska församlingen innan hon blev vald till församlingens president vid sessionen 2021. Margareta Cederfelt var sedan 2016 ledamot i arbetsgruppen för migrationsfrågor och var från januari 2020 till den årliga sessionen 2021 dess tillförordnade ordförande.

Johan Büser (S) blev vald till rapportör för det utskottet för demokrati och mänskliga rättigheter under den årliga sessionen 2021. Johan Büser är sedan augusti 2021 ledamot i arbetsgruppen för migrationsfrågor.

4 Församlingens ordinarie verksamhet under 2021

4.1 Vintermötet i Wien

Församlingens årliga vintermöte hålls vanligtvis i Wien, Österrike. Till följd av pandemin hölls årets vintermöte digitalt den 25–26 februari där cirka 270 parlamentariker deltog från över 50 länder. Den svenska delegationen till OSSE:s parlamentariska församling representerades av Johan Büser (S), Margareta Cederfelt (M), Carina Ödebrink (S), Edward Riedl (M), Björn Söder (SD), Jasenko Omanovic (S), Lars Thomsson (C) och Yasmine Posio (V). Ett möte hölls i plenum och därutöver sammanträdde de tre fackutskotten och det ständiga utskottet. Vidare genomfördes ett antal seminarier och bilaterala möten mellan de olika delegationerna.

I de tre fackutskotten redogjorde utskottens rapportörer för utvecklingen inom sina ansvarsområden i förhållande till de resolutioner som tidigare antagits. Rapportörerna presenterade även inriktningen på kommande rapporter och resolutioner.

I plenum medverkade Österrikes nationalråds president Wolfgang Sobotka, församlingens president Peter Lord Bowness (Storbritannien), OSSE:s ordförande och utrikesminister Ann Linde samt OSSE:s generalsekreterare Helga Schmid (Tyskland). Deras presentationer berörde vikten av multilateralism, OSSE:s grundprinciper och effekterna av pandemin. Ordförande och utrikesminister Linde belyste församlingens centrala arbete som länk mellan regionens medborgare och organisationen. I den efterföljande debatten diskuterade församlingen migration, mediefrihet, konflikter i regionen samt mänskliga rättigheter. I ett inlägg framhöll Johan Büser (S) vikten av att stödja internationella åtgärder för att hantera pandemin. Margareta Cederfelt (M) betonade i sitt inlägg betydelsen av att multilateralismens grundprinciper efterlevs.

Utskottet för politik och säkerhet leddes av ordförande Richard Hudson (USA). Hudson berörde i sitt anförande utmaningar i regionen som utvecklingen i Belarus, Ryssland och Georgien samt konflikten i Nagorno-Karabach. Utskottets rapportör Laurynas Kasciunas (Litauen) belyste arbetet med sin rapport inför den årliga sessionen. Fokus låg på Transnistriens utveckling, situationen i Georgien och konflikten i Ukraina. Kasciunas betonade vikten av att OSSE:s parlamentariska församling fortsätter att verka för återupprättandet av Ukrainas territoriella integritet.

I den efterföljande debatten diskuterade parlamentarikerna konflikten i Nagorno-Karabach och Ukraina, situationen på Cypern samt terrorism. I ett inlägg tog Johan Büser (S) upp vikten av att motverka auktoritära rörelser i demokratier och utvecklingen i auktoritära stater. Margareta Cederfelt (M) belyste utvecklingen i Belarus och kritiserade landets brist på demokrati.

Utskottet för ekonomi och miljö leddes av ordförande Doris Barnett (Tyskland). Barnett belyste sambandet mellan dödlighet i covid-19 och miljöföroreningar. Många av de faktorer som ökar risken för sjukhusinläggning till följd av covid-19 är desamma som orsakas av långvarig exponering för luftföroreningar. Ett av fem dödsfall globalt kan härledas till utsläpp från fossila bränslen enligt en studie som Barnett tagit del av. Utskottets rapportör Elona Hoxha (Albanien) presenterade sitt arbete med den resolution som hon kommer lägga fram under den årliga sessionen. Hoxha diskuterade ämnen som ekonomisk återhämtning, stärkandet av kvinnors ekonomiska frihet, klimatförändringar och föroreningar. Den efterföljande debatten berörde korruption, penningtvätt, klimatförändringar och pandemins påverkan på kvinnor.

Utskottet för demokrati och mänskliga rättigheter leddes av ordförande Kyriakos Hadjiyianni (Cypern). Hadjiyianni poängterade att mycket har förändrats sedan förra vintermötet men att situationen för mänskliga rättigheter fortfarande är oroande, särskilt i områden präglade av konflikter. Utskottets rapportör Kari Henriksen (Norge) redogjorde för sitt arbete inför den årliga sessionen och belyste pandemins påverkan på säkerhetens mänskliga dimension. Henriksen menade att redan utsatta grupper drabbats hårt av pandemin och att nedstängningar har lett till ökat våld i hemmiljö, vilket drabbar kvinnor och barn, samt att stängda gränser påverkar situationen för migranter.

I den efterföljande debatten diskuterade parlamentarikerna vikten av mediefrihet, jämställdhet, migration och efterlevnad av den humanitära rätten i konflikter. I ett anförande betonade Margareta Cederfelt (M) pandemins påverkan på migranters situation. Björn Söder (SD) beskrev i sitt inlägg betydelsen av respekt för den humanitära rätten i Nagorno-Karabach. I ett inlägg underströk Yasmine Posio (V) vikten av kontinuerligt arbete för jämställdhet.

Under sammanträdet i det tredje utskottet presenterades även församlingens arbete med valobservationer under 2020. Församlingen har genomfört valobservationer i Montenegro, Georgien, Kazakstan, Kirgizistan och USA. Margareta Cederfelt (M) redogjorde för valobservationen i Montenegro som särskild samordnare för denna.

4.2 Sessionen i Wien

Församlingens årliga session hölls den 6–10 juli i hybridformat där delegationsordförandena samt byråmedlemmarna gavs möjlighet till fysiskt deltagande i Wien medan övriga deltagare gavs möjlighet till digitalt deltagande. På grund av hybridformatet och vårens beslut om digital röstning höll man enbart val till församlingens olika positioner, antog utskottens rapporter samt gav möjlighet att lägga fram brådskande resolutioner. Till skillnad från tidigare sessioner fanns ingen möjlighet för övriga medlemmar att lägga fram resolutioner inom de olika utskotten. Den svenska delegationen representerades av Johan Büser (S), Margareta Cederfelt (M), Carina Ödebrink (S), Edward Riedl (M), Björn Söder (SD), Jasenko Omanovic (S), Lars Thomsson (C) och Yasmine Posio (V).

4.2.1 Utskottssammanträden

Sessionen inleddes med att de tre fackutskotten sammanträdde digitalt.

Den 30 juni sammanträdde utskottet för demokrati och mänskliga rättigheter där rapportör Kari Henriksen (Norge) presenterade sin rapport om situationen för demokrati, mänskliga rättigheter och humanitära frågor i regionen. Henriksen nämnde särskilt inskränkningar mot mediefriheten, attacker mot journalister och situationen för människorna i regionens konfliktområden. Utskottets ordförande Kyriakos Hadjiyianni (Cypern) kommenterade även pandemins påverkan på dem demokratiska institutionerna i regionen.

I den efterföljande debatten diskuterade parlamentarikerna rapporten och underströk vikten av att OSSE som säkerhetsorganisation använder sig av ett mänskligt fokus i sitt arbete med konflikter. Vidare diskuterades ökningen av våld i hemmiljö, rätten till sjukvård och situationen för mänskliga rättigheter i Belarus och Ryssland. Margareta Cederfelt (M) poängterade i sitt inlägg att mänskliga rättigheter är en av de fundamentala dimensionerna inom OSSE och något samtliga länder förbundet sig att respektera. I sitt inlägg betonade Yasmine Posio (V) avsaknaden av hbt-personers rättigheter och situation i rapporten och vikten av att fortsätta verka för jämställdhet mellan könen.

Utskottet för ekonomi och miljö sammanträdde den 1 juli. Ordförande för utskottet Doris Barnett (Tyskland) inledde mötet med att poängtera att pandemin visat hur socio-ekonomiska dynamiker kan påverka säkerhet och stabilitet. Rapportör Elona Hoxha (Albanien) redogjorde för pandemins påverkan på ekonomin och att återbyggandet måste präglas av hållbarhet för både klimat och människa.

I den efterföljande debatten diskuterades pandemins påverkan på unga, vikten av att stötta små och medelstora bolag för att minska arbetslösheten samt vikten av korruptionsbekämpning. I ett inlägg poängterade Margareta Cederfelt (M) pandemins påverkan på migranter och vikten av att de får delta i vaccinationsprogram. Carina Ödebrink (S) underströk pandemins påverkan på kvinnors ekonomiska situation och deras möjlighet att delta i samhället.

Den 2 juli sammanträdde utskottet för politik och säkerhet. Rapportör Laurynas Kasciunas (Litauen) beskrev att pandemin inte kommer att vara det enda omskakande säkerhetshotet inom den närmaste framtiden. Detta kräver, menar Kasciunas, att församlingen måste arbeta för ökad respekt för de grundläggande åtaganden som medlemsländerna förbundet sig att fullgöra genom Helsingforsavtalet. Vidare beskrevs utmaningar för multilateralismen, konflikten mellan Ryssland och Ukraina, Nagorno-Karabach, konflikten i Georgien, situationen i Transnistrien och cybersäkerhet. Ordförande Richard Hudson (USA) betonade också i ett anförande vikten av ökat arbete för frihet och fred i regionen samt respekt för Helsingforsavtalet.

I den efterföljande debatten diskuterades extremism, terrorism, utmaningar i Medelhavsområdet samt situationen på Cypern och i Georgien. Johan Büser (S) underströk i sitt inlägg vikten av att arbeta tillsammans för att lösa de konflikter som finns i OSSE regionen. I ett inlägg betonade Margareta Cederfelt (M) den pågående konflikten i Ukraina.

4.2.2 Sammanträde i plenum

Mötet i plenum den 6 juli öppnades av dåvarande president Peter Lord Bowness som beskrev att parlamentarikerna är länken mellan medborgarna i regionen och organisationen samt det särskilda ansvar som det medför.

I plenum presenterade de särskilda representanterna och ordförandena i arbetsgrupperna sina rapporter för verksamhetsåret och det återrapporterades från de senaste valobservationerna. Församlingen antog även tre brådskande resolutioner samt valde ny ledning under sammanträdet.

En brådskande resolution av Ben Cardin (USA) om bemötandet av ökat hat, intolerans, våld och diskriminering i OSSE-regionen antogs av församlingen. Resolutionen uppmanar medlemsländer att anta OSSE:s handlingsplan för antidiskriminering, jämlikhet och inkludering (OSCE Anti-Discrimination, Equity, and Inclusion Action Plan) samt verka mot diskriminering inom rättsväsendet och stödja civilsamhällets arbete mot diskriminering och extremism.

En brådskande resolution om behandlingen av meningsmotståndare i Belarus antogs av församlingen. Resolutionen kritiserar inskränkningar av mötes- och pressfriheten och uppmanar till att politiska fångar ska släppas, att regimen ska samtala med oppositionen samt att fria och rättvisa val ska hållas med observatörer från OSSE.

Ytterligare en brådskande resolution som antogs under mötet gällde Rysslands militära upptrappning på den ockuperade Krimhalvön. I resolutionen uttrycks en oro över Rysslands militära upptrappning utan förvarning i april 2021. Resolutionen uppmanar Ryssland att dra tillbaka trupper, vapen och militär utrustning från Krim och att leva upp till sina åtaganden som stipuleras i Wiendokumentet.

De särskilda rapportörerna och ordförandena för de två arbetsgrupperna presenterade sina rapporter om bland annat terrorism, Arktis, klimatförändringar, jämställdhet och människohandel. Som ordförande för arbetsgruppen för migrationsfrågor presenterade Margareta Cederfelt (M) gruppens rapport för verksamhetsåret.

Under sammanträdet presenterades även församlingens arbete med valobservationer. Församlingen har bedrivit valobservationer i Bulgarien, Albanien och Armenien sedan vintermötet i februari. Margareta Cederfelt (M) redogjorde som särskild samordnare för valobservationen i Armenien.

I slutet av mötet presenterades den nyvalda ledningen i församlingen. Vald till president blev Margareta Cederfelt (M). Nyvalda till vicepresidenter blev Pia Kauma (Finland), Daniela de Ridder (Tyskland), Askar Shakriov (Kazakstan), Reinhold Lopatka (Österrike); och Irene Charalambides (Cypern). Till utskottet för ekonomi och miljö valdes Pere Joan Pons (Spanien) och Gudrun Kugler (Österrike) som ordförande respektive rapportör. Sereine Mauborgne (Frankrike) och Johan Büser (S) valdes till ordförande respektive rapportör i utskottet för demokrati och mänskliga rättigheter.

4.3 Höstmötet den 3 november

Den 3 november hölls höstmötet, som genomfördes digitalt. Höstmötet inleddes med ett möte med ständiga utskottet med rapporter från president Margareta Cederfelt (M), kassör Peter Juel-Jensen (Danmark) och generalsekreterare Roberto Montella samt diskussioner om den parlamentariska församlingens verksamhet och dess aktuella politiska frågor. Margareta Cederfelt (M) redogjorde i sin rapport för sina huvudprioriteringar och verksamhetsområden sedan hon valdes i juli föregående år. Till följd av talibanernas maktövertagande i Afghanistan i augusti har Margareta Cederfelt (M) prioriterat engagemang med OSSE:s medlemsländer i regionen. Hon framhöll också de utbyten hon har haft med talmännen från parlamenten i Armenien, Azerbajdzjan, Moldavien och Ukraina för att understryka mervärdet av parlamentariskt engagemang i konfliktlösning i dessa länder.

Kassör Peter Juel-Jensen (Danmark) rapporterade om församlingens finanser, och generalsekreterare Roberto Montella rapporterade om sekretariatets stöd till församlingen.

Församlingens särskilda representanter och ordförandena för arbetsgrupperna rapporterade om årets verksamheter och planer för den innevarande mandatperioden. Medlemmar i församlingen hade sedan möjligheten att kommentera aktuella politiska frågor.

4.4 Möten i det ständiga utskottet

Möten i det ständiga utskottet hålls normalt i anslutning till församlingens tre ordinarie möten. Utskottsmötet i samband med vintermötet den 25–26 februari och den 10 september hölls digitalt, medan övriga möten genomfördes fysiskt.

På dagordningen för det ständiga utskottets möte under vintermötet den 24 februari fanns ämnen som återrapportering från presidenten, de särskilda representanterna, kassören och generalsekreteraren. Under sammanträdet introducerade Peter Lord Bowness ett stadgetillägg distansröstning. Tillägget antogs utan några invändningar.

I anslutning till den årliga sessionen sammanträdde det ständiga utskottet den 5 juli i Wien. På dagordningen fanns aktuella ämnen för sessionen och en diskussion om inkluderandet och antagandet av de brådskande resolutionerna. På grund av att två länder motsatte sig deras inkluderande och antagande ströks samtliga brådskande resolutioner. Trots detta fanns en möjlighet för förslagsställaren till en resolution att bestrida strykningen och begära en omröstning i plenum. Detta gjordes, vilket medförde att resolutionerna togs upp för omröstning på sammanträdet den 6 juli.

Det ständiga utskottet anordnade ett digitalt möte den 10 september för att diskutera aktuella internationella politiska utmaningar och pågående församlingsaktiviteter. Margareta Cederfelt (M) rapporterade om sina utnämningar med flera nya särskilda representanter och arbetsgruppsmedlemmar. Margareta Cederfelt (M) redogjorde även för församlingens arbete sedan den årliga

sessionen och för kommande aktiviteter. Särskilda representanter och arbetsgruppmedlemmar rapporterade även om sina aktiviteter.

I samband med ministerrådsmötet i Stockholm sammanträdde det ständiga utskottet den 1 december för diskussioner om OSSE relaterat arbete. Mötet inleddes med uttalanden från Margareta Cederfelt (M), Peter Juel-Jensen (Danmark), generalsekreterare Roberto Montella och ordförande för det ständiga rådet i Wien, Sveriges ambassadör Ulrika Funered, som rapporterade om det svenska ordförandeskapets verksamhet. Byråmedlemmar diskuterade sedan aktuella politiska frågor. Under byråmötet togs ett beslut om att genomföra en valobservation i Frankrike för det kommande presidentvalet.

4.5 Arbetsgruppen för migrationsfrågor

Margareta Cederfelt (M) var från januari 2020 till den årliga sessionen 2021 tillförordnad ordförande i församlingens arbetsgrupp med fokus på migrationsfrågor. Gruppen fungerar som ett forum kring migration utifrån säkerhet, ekonomi och mänskliga rättigheter. Arbetsgruppen rapporterar till det ständiga utskottet och har i uppdrag att ta fram policyförslag och uppmuntra till dialog mellan medlemsländerna och OSSE. Arbetsgruppen lägger också fram resolutioner till församlingens sessioner. Gruppens 18 medlemmar träffas regelbundet, bevakar migrationsfrågor och arrangerar fältstudier.

Gruppen genomförde under arbetsåret flera möten. På grund av pandemin hölls majoriteten av dessa digitalt. Under mötena har gruppen diskuterat aktuella frågor, bland annat situationen på de grekiska öarna, Bosnien och Hercegovina, gränsen mellan USA och Mexiko och förutsättningar för kommande fältstudier. Under ett virtuellt besök i Bosnien och Hercegovina den 22–25 mars låg fokus på att motverka människohandel längs migrationsvägar. Det virtuella besöket leddes av Margareta Cederfelt (M) och Valiant Richey, OSSE:s särskilda representant och samordnare för arbetet med att motverka människohandel. Margareta Cederfelt (M) presenterade arbetsgruppens rapport under den årliga sessionen.

4.6 Svenska ledamöters uppdrag inom församlingen

4.6.1 Uppdraget som president för församlingen

Margareta Cederfelt (M) valdes under den årliga sessionen till president för OSSE:s parlamentariska församling. Inom ramen för uppdraget som president är Margareta Cederfelt församlingens högsta politiska representant. Presidenten representerar bland annat församlingen vid officiella möten och i andra forum som främjar dess övergripande mål, leder dess möten samt beslutar om utnämningar till poster och uppdrag inom församlingen. En annan viktig del av uppdraget är att upprätthålla goda förbindelser med OSSE:s ordförandeskap på regeringsnivå, bland annat när det gäller utnämningar av ledning för valobservationer och genom att ha en aktiv roll på regeringssidans möten. Enligt

församlingens stadgar stöds presidenten av OSSE PF:s generalsekreterare och sekretariat i Köpenhamn och dess filial i Wien.

Inom ramen för uppdraget som president har Margareta Cederfelt gjort ett antal besök i församlingens medlemsländer.

Den 6–8 september deltog Margareta Cederfelt i egenskap av president för OSSE:s parlamentariska församling i en talmanskonferens i Wien som arrangerades av IPU (Interparlamentariska unionen). Under konferensen hölls bland annat diskussioner om FN:s säkerhetsråds resolution 1325 och arbetet med att främja resolutionens innehåll.

Margareta Cederfelt höll ett tal i OSSE:s ständiga råd i Wien den 16 september där hon bland annat uppmärksammade att OSSE:s civila observatörsmission i Ukraina (SMM) inte har fått förlängt mandat att övervaka den pågående konflikten i Ukraina från de två ryska gränsstationerna Gukovo och Donetsk till följd av bristande konsensus bland OSSE:s medlemsländer. Med anledning av detta samt att ODIHR:s årliga möte med särskilt fokus på mänskliga rättigheter riskerade att ställas in uppmanade Cederfelt till fördjupat samarbete mellan OSSE:s medlemsländer.

I oktober gjordes även ett besök i Bosnien och Hercegovina tillsammans med utrikesminister Ann Linde med anledning av det svenska ordförandeskapet i OSSE regeringsnivå. Under det gemensamma besöket genomförde Cederfelt och Linde bland annat möten med Bosnien och Hercegovinas utrikesminister samt besökte OSSE:s mission i landet.

Den 12–14 oktober besökte Margareta Cederfelt (M) Kiev (Ukraina) och Warszawa (Polen). I Kiev höll Cederfelt bland annat möten med talmannen i Ukrainas parlament, ukrainska oppositionspartier samt med representanter för civilsamhällesorganisationer. Under besöket i Warszawa deltog Cederfelt i möten med talmännen i den polska nationalförsamlingens båda kamrar och med den polska OSSE-delegationen. Under besöket deltog Cederfelt i en pannediskussion och en rad möten av såväl formell som informell karaktär inom ramen för ODIHR:s 30-årsjubileum.

Margareta Cederfelt representerade OSSE:s parlamentariska församling vid en konferens för talmän i europeiska länder och ordförande i internationella organisationer som anordnades av Europarådets parlamentariska församling (PACE) i Aten 22 oktober. Under konferensen höll Cederfelt ett tal där hon framhöll betydelsen av samarbete mellan internationella organisationer och nationella parlament för att internationella åtaganden ska fullgöras. Som president för OSSE:s parlamentariska församling höll Margareta Cederfelt (M) även ett antal bilaterala möten, bland annat med talmännen från Moldavien, Armenien, Azerbajdzjan och Storbritannien.

I samband med OSSE:s parlamentariska församlings valobservation av presidentvalet i Uzbekistan ledde Margareta Cederfelt (M) en delegation från OSSE PF under en rad högnivåmöten i Tasjkent (Uzbekistan) den 24–26 oktober. Möten hölls bland annat med talmän och representanter från det uzbeckiska parlamentets båda kamrar och Uzbekistans delegation till OSSE PF samt

representanter från OSSE och andra internationella organisationer som verkar i landet.

Margareta Cederfelt (M) ledde samma delegation från OSSE:s parlamentariska församling under högnivåmöten i Dushanbe (Tadzjikistan) den 27–29 oktober. Under besöket hölls möten med bland annat Tadzjikistans utrikesminister, med representanter från det tadjikiska parlamentet och deras delegation till OSSE PF samt med OSSE:s mission i landet och UNHCR.

Margareta Cederfelt representerade OSSE PF under Nordiska rådets session i Köpenhamn den 2–3 november och höll ett anförande om vikten av samarbete för att främja säkerheten i Norden.

Som president för OSSE PF ledde Margareta församlingens höstmöte den 3–4 november. Den 8–11 november genomförde Margareta Cederfelt (M) ett besök till Turkiet i rollen som president. Under besöket hölls möten med ett stort antal företrädare för landets högsta ledning, inklusive landets president, justitieminister och talmannen för Turkiets nationalförsamling. Cederfelt ledde en delegation från OSSE:s parlamentariska församling som även mötte oppositionspartier, civilsamhällsgrupper, Turkiets delegation till OSSE PF samt människorättsgrupper i landet samt generalsekreteraren för Organisationen för ekonomiskt samarbete i Svartahavsområdets parlamentariska församling.

Som president för OSSE:s parlamentariska församling ledde Margareta Cederfelt (M) församlingens byråmöte den 1 december. Under mötet höll Margareta ett tal till församlingens samlade ledning som inbegrep återrapportering från resan till Turkiet. I talet lyfte Cederfelt även fram händelser av särskild betydelse för OSSE-regionen, bland annat Rysslands militära uppbyggnad vid Ukrainas gränser.

Under OSSE:s ministerrådsmöte i Stockholm den 2–3 december höll Margareta Cederfelt (M) bilaterala möten med representanter från ett stort antal medlemsländer i OSSE. Cederfelt höll ett anförande vid mötets öppnande som bland annat berörde situationen för migranter vid Belarus gränser, Rysslands militära uppbyggnad gentemot Ukraina samt stridigheterna i Armenien och Azerbajdzjan. I talet betonade Cederfelt betydelsen av ökad solidaritet och enighet bland medlemsländerna för att minska spänningarna i OSSE-regionen.

Margareta Cederfelt (M) besökte Washington och New York (USA) den 13–21 december för möten i egenskap av president för OSSE:s parlamentariska församling. Under besöket höll Cederfelt bland annat möten med senatorer och kongressledamöter som är med i den amerikanska delegationen till OSSE PF, med representanter för USA:s utrikesdepartement samt med organisationer som verkar inom OSSE:s sakområde. Cederfelt höll även anföranden vid Council on Foreign Relations och Atlantic Council om OSSE PF:s arbete för mänskliga rättigheter respektive säkerhetspolitiska utmaningar i Europa.

Margareta Cederfelt har även deltagit i och hållit anföranden vid ett större antal digitala seminarier som församlingen och de tre kommittéerna har arrangerat.

4.6.2 Uppdraget som rapportör i utskottet för demokrati och mänskliga rättigheter

Vid sessionen den 6 juli valdes Johan Büser (S) till rapportör för utskottet för demokrati och mänskliga rättigheter. Som rapportör är man ansvarig för att ta fram rapporter för utskottet samt en resolution till församlingens årliga session.

Inom ramen för rapportörskapet har Johan Büser (S) genomfört tre besök i OSSE:s medlemsländer. Den 27 september besökte han församlingens sekretariat i Köpenhamn.

Den 11–13 oktober besökte Johan Büser olika internationella organisationer i Berlin för att diskutera och ta del av deras verksamhet.

Den 31 januari–2 februari besökte Johan Büser tillsammans med det tredje utskottets presidium Sereine Mauborgne (Frankrike) och Michael Link (Tyskland) Warszawa för möten med ODIHR och ledamöter av Sejmen.

5 Församlingens verksamhet under 2021

5.1 Digitala seminarier

Till följd av pandemin har församlingens möten genomförts i hybridformat med ett begränsat antal deltagare. Under året har ett antal olika digitala seminarier hållits där medlemmarna kunnat diskutera olika utmaningar i regionen.

Den 15 februari anordnades ett möte mellan OSSE PF:s särskilda representant för Östeuropa Daniela De Ridder (Tyskland) med Andrej Savynych, ordförande för den belarusiska delegationen till OSSE PF, för en omfattande diskussion om de utmaningar som Belarus står inför.

Församlingens arbetsgrupp mot terrorism träffades den 18 februari för att diskutera arbetet och läget i regionen. På dagordningen fanns diskussioner om radikalisering på nätet och på sociala medier, insamlande av information från slagfält, åtalande av individer som rest utomlands för att ansluta sig till terrornätverk samt genusaspekter inom arbetet mot terrorism.

Den 10 mars diskuterades för- och nackdelar med OSSE:s konsensusstruktur med deltagare både från den parlamentariska församlingen och inbjudna från regeringsnivå. Över 100 parlamentariker och tjänstemän deltog i diskussionerna om OSSE:s strukturer för beslutsfattande.

På temat humanitärt skydd i konfliktområden arrangerades ett möte den 12 mars med över 125 deltagare. Fokus för mötet var hur den humanitära situationen kan förbättras i områden med konflikter som Nagorno-Karabach, Ukraina, Moldavien och Georgien.

Församlingens arbetsgrupp om migration träffades den 14 april för att ta del av en rapport om asylsökandes situation i Bosnien och Hercegovina. Mötet gav också arbetsgruppmedlemmarna möjlighet att diskutera migrationsfrågor i sina egna länder och höra om migrationsutmaningar i hela OSSE-regionen.

Ett evenemang med fokus på terrorismens utveckling i samband med pandemin hölls den 15 april. Detta evenemang organiserades gemensamt av OSSE PF, Interparlamentariska församlingen för Oberoende staters samväld (CIS-IPA), Europa–Medelhavsområdets parlamentariska församling (PAM), Europarådets parlamentariska församling (PACE) och FN:s kontor för terrorismbekämpning (UNOCT).

Den 5 maj diskuterades vikten av multilateralism och internationell dialog. Bakgrunden var en ökad tendens att åsidosätta internationella överenskommelser som är av stor vikt för ett trovärdigt framtida samarbete. Parlamentarikers särskilda position i arbetet för ett ökat meningsfullt utbyte framhövdes.

I ett seminarium den 18 maj diskuterades Kazakstans erfarenheter av att motverka terrorresor och främja återintegration. Särskilt fokus låg på terrorister som stridit för Islamiska staten och vilka åtgärder som ska vidtas för att minska risken för att dessa personer begår våldshandlingar efter återvändande.

Den 19 maj anordnades ett seminarium med OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR) för att bemöta ökningen

av våld i hemmiljö. Under seminariet utforskades ny lagstiftning som är ämnad att mer effektivt motverka våldet. Deltagarna framhävde vikten av att medlemsländerna uppfyller de resolutioner och fullgör de åtaganden som de förbundit sig till inom OSSE med avseende på jämställdhet, kvinnligt deltagande och genusrelaterat våld.

Under ett seminarium med arktiska delegationerna den 21 maj diskuterades utmaningar och möjligheter i OSSE:s nordligaste region. Diskussionen rörde framför allt klimatförändringarnas påverkan på lokalbefolkningen, inkluderingen av unga i beslut och ökad militär närvaro framhövdes i diskussionen.

Den 25 maj hölls ett digitalt möte med representanter för forskarsamhället om miljöförstörelsens inverkan på hälsan och klimatförändringarna. På mötet framhövdes behovet av ett mer intensivt och målinriktat samarbete mellan länder i olika delar av världen.

Den 7 juni träffade medlemmar ur församlingen arbetsgrupp för migrationsfrågor den grekiska biträdande ministern för migration och asyl för att höra om Greklands åtgärder för att mildra pandemins effekter och införandet av vaccinationsprogram för den asylsökande befolkningen på Egeiska öarna.

Den 12 augusti deltog Margareta Cederfelt (M) i världskonferensen om ungdoms rättigheter – Involving Youth in Global Action – som anordnades av FN och Uzbekistans regering för att fira ungdomsdagen 2021. Margareta Cederfelt (M) betonade behovet av att mildra effekterna av pandemin på de yngre generationernas tillgång till utbildning, arbetsmarknaden och ett aktivt socialt liv.

Under hösten hölls tre seminarier inom ramen för Call for Action – Helsinki + 50 initiative. Den 8 september uppmärksammades hur politiska ledare och parlamentariker kan stödja FN:s säkerhetsråds resolution 1325. Den 28 september behandlades stärkandet av unga politiska aktörers roll i beslutssammanhang. Den 20 oktober diskuterades säkerhetens mänskliga dimension.

Den 20 november anordnades ett möte med lagstiftare, jämställdhetsexperten och journalister från OSSE:s medlemsländer som träffades för att diskutera hanteringen av genusrelaterat våld. Församlingens särskilda representant om jämställdhetsfrågor Hedy Fry (Kanada) presenterade vid tillfället sin rapport på temat.

Med anledning av den internationella antikorrupsionsdagen den 9 december anordnades ett seminarium på temat. Särskilda representanten om korrupsionsbekämpning uttalade sig om behovet av större insyn och ansvarsutkrävande i offentliga angelägenheter och framhöll att öppen datateknik är ett viktigt verktyg i detta avseende.

6 Den svenska delegationens verksamhet under 2021

Utöver att delta i församlingens verksamhet arrangerar den svenska delegationen egna möten och deltar i vissa externt organiserade aktiviteter.

6.1 Delegationsmöten

Den svenska delegationen höll sex delegationsmöten under året. Dessa möten hölls både digitalt och med medverkande på plats i riksdagen.

Under vissa delegationsmöten har organisationer och myndigheter bjudits in för att informera om aktuella frågor i OSSE-regionen. Bland annat har företrädare för Utrikesdepartementet informerat delegationen om Sveriges arbete under ordförandeskapet i OSSE 2021. Utrikesminister Ann Linde besökte delegationen den 11 februari och den 5 maj.

6.2 Informationsutbyte med riksdagens utskott

Under 2021 har ledamöter i delegationen bjudits in till sex av utrikesutskottets sammanträden då utrikesministern eller tjänstemän informerat om det svenska ordförandeskapet i OSSE.

Delegationens presidium har deltagit i de delegationspresidiemöten som talmannen bjudit in till. Dessa arrangeras i syfte att utbyta information mellan presidierna i utrikesutskottet och delegationerna om relevanta frågor. Under året har två delegationspresidiemöten hållits.

6.3 Nordisk-baltiskt samarbete

Den svenska delegationen arbetar nära delegationerna från de nordiska och baltiska länderna, ett samarbete i den så kallade NB8-gruppen. Gruppen håller minst två årliga möten. I mötena medverkar presidierna och medlemmar i församlingens byrå från respektive land.

Under 2021 arrangerades totalt tre nordisk-baltiska möten: den 25 januari, den 22 februari och den 24 maj. Med anledning av pandemin genomfördes samtliga möten digitalt.

6.4 Möten inför det svenska ordförandeskapet

Det svenska ordförandeskapet i OSSE har medfört att höga representanter och tjänstemän inom organisationen har besökt Sverige och riksdagen.

Den 9 februari besökte OSSE:s generalsekreterare Helga Schmid Stockholm och riksdagen. Närvarande på mötet var Johan Büser (S) och Margareta

Cederfelt (M). Schmid beskrev under mötet sitt arbete och prioriteringar som generalsekreterare. Interaktionen mellan OSSE och dess parlamentariska dimension diskuterades också under mötet.

Direktören för ODIHR Matteo Mecacci besökte riksdagen den 9 mars. Under mötet diskuterades situationen för demokrati och mänskliga rättigheter i regionen samt samarbetet mellan ODIHR och den parlamentariska församlingen under valobservationer. Närvarande på mötet var Johan Büser (S) och Margareta Cederfelt (M).

7 Genus och jämställdhet

OSSE arbetar kontinuerligt för jämställdhet inom församlingen och i dess arbete. Församlingens särskilda representant om jämställdhetsfrågor Hedy Fry (Kanada) presenterade den 12 augusti sin rapport om våld mot kvinnliga politiker och journalister. Rapporten består av två delar, dels en tematisk analys på titelns tema, dels en genusanalys av arbetet inom OSSE.

Fry framhåller att genusrelaterat våld är ett globalt problem som drabbar en av tre kvinnor under deras livstid i såväl hemmiljöer som det offentliga rummet. Våldet mot kvinnor inom politiken och journalistiken är mer sexuellt än det som drabbar män. Våldet har enligt Fry tilltagit till följd av en demokratisk tillbakagång och växande auktoritära rörelser. Frys rapport uppmanar OSSE PF och dess medlemsländer att verka för mångfald, framhäva kvinnliga journalisters och politikers arbete och bekämpa våldet mot dem.

Medlemmar i delegationen har vid upprepade tillfällen lyft frågan om genus och jämställdhet i församlingens verksamhet.

8 Valobservationer

Varje år skickar OSSE valobservatörer till medlemsländerna för att observera val. Från församlingen reser parlamentariker för att fastställa om valen är fria och rättvisa och om de lever upp till de överenskomna åtaganden som fastställdes i Köpenhamnsdokumentet från 1990. Valobservationerna genomförs i regel i samarbete med ODIHR.

Dagen efter valet lämnar missionen ett preliminärt uttalande om valet, medan en slutgiltig rapport om hela valprocessen utkommer ett par månader senare. Den slutgiltiga rapporten innehåller rekommendationer för hur valprocessen kan förbättras. Alla OSSE:s medlemsländer har åtagit sig att följa upp dessa rekommendationer. OSSE-ordförandeskapet utser en parlamentariker till särskild samordnare för korttidsobservatörerna som bland annat har till uppgift att lämna det gemensamma uttalandet vid presskonferensen dagen efter valet. Den särskilda samordnaren ansvarar även för att ta fram det gemensamma utlåtandet för missionen, inklusive förhandlingen av texten. Sedan 2013 utser församlingen en ledare för sin delegation. Inför en valobservation träffar observatörerna företrädare för de politiska partierna, oberoende journalister och landets valmyndighet i syfte att få information om situationen i det aktuella landet. Den svenska delegationen har kompletterat församlingens program genom möten med svenska diplomater på plats samt experter och företrädare för civilsamhället.

Under 2021 observerade församlingen åtta val och den svenska delegationen deltog i alla observationer förutom den som genomfördes av presidentvalet i Kirgizistan. Den svenska delegationen kunde ej delta i observationen på grund av votering i kammaren. På grund av pandemin kunde församlingen dock inte observera alla val som man planerat. Församlingen kunde inte observera parlamentsvalet i Ryssland då landet enbart tillät ett starkt begränsat antal observatörer. Valet observerade inte av OSSE PF, ODIHR eller Europarådet.

På inbjudan av talmannen kan riksdagsledamöter som inte ingår i OSSE-delegationen delta i valobservationer under den så kallade talmanskvoten inom ramen för det deltagarantal som tilldelats Sverige. Talmanskvoten har inte använts under 2021 på grund av pandemin.

8.1 Presidentval i Kirgizistan

Den 10 januari hölls presidentval i Kirgizistan. Valresultatet innebar att Sadyr Japarov från Mekenchil tillträdde som president. Valdeltagandet blev 39 procent.

Valet bevakades av OSSE:s parlamentariska församling och ODIHR. Särskild samordnare för observationen var Peter Juel-Jensen (Danmark) medan församlingens observatörer leddes av Reinhold Lopatka (Österrike). Från den

svenska delegationen deltog Johan Büser (S), Margareta Cederfelt (M), Jasenko Omanovic (S) och Yasmine Posio (V) som valobservatörer. Totalt deltog 84 observatörer från 24 länder; 44 av dessa var parlamentariker från församlingen.

8.2 Parlamentsval i Bulgarien

Den 4 april hölls parlamentsval i Bulgarien till parlamentets 240 platser. Valresultatet innebar att den styrande koalitionen förlorade mandat. Ingen partiledare hann bilda regering inom den grundlagsstadgade tidsgränsen, vilket föranledde det förtida parlamentsvalet i juli. Av de invalda parlamentarikerna var 25 procent kvinnor. Valdeltagandet blev 49 procent.

Valet bevakades av OSSE:s parlamentariska församling, Europarådets parlamentariska församling (PACE) och ODIHR. Särskild samordnare för observationen var Artur Gerasymov (Ukraina) och församlingens observatörer leddes av Pascal Allizard (Frankrike). Från den svenska delegationen deltog Margareta Cederfelt (M) och Yasmine Poiso (V) som valobservatörer. Totalt deltog 92 observatörer från 32; 44 av dessa var parlamentariker från församlingen.

8.3 Parlamentsvalet i Albanien

Den 25 april hölls parlamentsval i Albanien till parlamentets 140 platser. Valresultatet innebar att regeringspartiet Socialistpartiet behöll egen majoritet. Av de invalda parlamentarikerna var 36 kvinnor. Valdeltagandet blev 46 procent.

Valet bevakades av OSSE:s parlamentariska församling, PACE och ODIHR. Särskild samordnare för observationen var Azay Guliyev (Azerbajdzjan) och församlingens observatörer leddes av Reinhold Lopatka (Österrike). Från den svenska delegationen deltog Johan Büser (S), Margareta Cederfelt (M), Jasenko Omanovic (S), Lars Thomsson (C), Joakim Sandell (S) och Roza Güclü Hedin (S) som valobservatörer. Totalt deltog 125 observatörer från 32 länder; 60 av dessa var parlamentariker från församlingen.

8.4 Parlamentsvalet i Armenien

Den 20 juni hölls parlamentsval i Armenien till parlamentets 107 platser. Valresultatet innebar att regeringspartiet Samhällskontraktet behöll egen majoritet. Av de invalda parlamentarikerna var 35 procent kvinnor. Valdeltagandet blev 49 procent.

Valet bevakades av OSSE:s parlamentariska församling, PACE och ODIHR. Särskild samordnare för observationen var Margareta Cederfelt (M), och församlingens observatörer leddes av Kari Henriksen (Norge). Från den svenska delegationen deltog Johan Büser (S), Margareta Cederfelt (M), Carina Ödebrink (S), Björn Söder (SD), Yasmine Poiso (V) och Dag Larsson (S) som

valobservatörer. Totalt deltog 341 observatörer från 37 länder; 71 av dessa var parlamentariker från församlingen.

8.5 Parlamentsvalet i Moldavien

Den 11 juli hölls parlamentsval i Moldavien till parlamentets 101 platser. Valresultatet innebar att Handlings- och solidaritetspartiet PAS fick egen majoritet. Av de invalda parlamentarikerna var 41 procent kvinnor. Valdeltagandet blev 48 procent.

Valet bevakades av OSSE:s parlamentariska församling, PACE, ODIHR och Europaparlamentet. Särskild samordnare för observationen var Ditmir Bushati (Albanien) och församlingens observatörer leddes av Pia Kauma (Finland). Från den svenska delegationen deltog Lars Thomsson (C) som valobservatör. Totalt deltog 313 observatörer från 41 länder; 59 av dessa var parlamentariker från församlingen.

8.6 Parlamentsvalet i Bulgarien

Den 11 juli hölls ännu ett parlamentsval i Bulgarien då ingen regering bildats efter valet i april samma år. Valresultatet innebar att det nybildade partiet Det finns en sådan nation fick störst andel parlamentsplatser. Ingen partiledare hann bilda regering inom den grundlagsstadgade tidsgränsen vilket föranledde det förtida parlamentsvalet i november. Av de invalda parlamentarikerna var 23 procent kvinnor. Valdeltagandet blev 40 procent.

Valet bevakades av OSSE:s parlamentariska församling, ODIHR och PACE. Särskild samordnare för observationen var Artur Gerasymov (Ukraina) och församlingens observatörer leddes av Elona Gjebrea Hoxha (Albanien). Totalt deltog 64 observatörer från 27 länder; 17 av dessa var parlamentariker från församlingen.

8.7 Presidentvalet i Uzbekistan

Den 24 oktober hölls presidentvalet i Uzbekistan. Valresultatet innebar att den tidigare presidenten Shavkat Mirzijojev från Liberaldemokratiska partiet återvaldes till ämbetet. Valdeltagandet blev 80 procent.

Valet bevakades av OSSE:s parlamentariska församling, ODIHR och Europaparlamentet. Särskild samordnare för observationen var Reinhold Lopatka (Österrike) och församlingens observatörer leddes av Daniela De Ridder (Tyskland). Från den svenska delegationen deltog Johan Büser (S), Margareta Cederfelt (M), Jasenko Osmanovic (S), Lars Thomsson (C) och Yasmine Posio (V) som valobservatörer. Totalt deltog 366 observatörer från 44 länder; av dessa var 99 parlamentariker från församlingen.

8.8 Parlamentsvalet i Kirgizistan

Den 28 oktober hölls parlamentsval i Kirgizistan till parlamentets 90 platser. Valet hölls då föregående års parlamentsval ogiltigförklarats efter omfattande protester. Valresultatet innebar att presidenttrogna partier och kandidater fick majoritet. Av de invalda parlamentarikerna var 21 procent kvinnor. Valdeltagandet blev 35 procent.

Valet bevakades av OSSE:s parlamentariska församling, ODIHR och Europarådets parlamentariska församling. Särskild samordnare för valobservationen var Peter Juel-Jensen (Danmark) och församlingens observatörer leddes av Farah Karimi (Nederländerna). Ingen från den svenska delegationen deltog i denna valobservation. Totalt deltog 351 observatörer från 41 länder; 55 av dessa var parlamentariker från församlingen.

9 Samarbeten med parter inom och utom den parlamentariska församlingen

9.1 Samarbetet i Medelhavsområdet

Den parlamentariska församlingen har under åren antagit ett stort antal resolutioner om samarbetet i Medelhavsområdet. Den särskilda relation som OSSE har till grannländerna vid Medelhavet har då noterats, och det ömsesidiga beroendet av säkerhet har betonats.

Församlingen vill bidra till ett närmare samarbete inom Medelhavsområdet för att där främja OSSE:s normer och principer. Detta ska ske genom ökad politisk dialog, ekonomiskt samarbete, kulturutbyte samt starkare demokratiska institutioner och respekt för mänskliga rättigheter.

Medlemmar i den svenska delegationen har tidigare år deltagit i det årliga mötet Medelhavsforum, men på grund av pandemin har detta möte inte hållits.

9.2 Samarbete med andra parlamentariska församlingar

Vid valobservationer sker ett nära samarbete mellan OSSE:s parlamentariska församling, ODIHR och PACE. Vid särskilda valobservationer bedrivs samarbete med Europaparlamentet och Natos parlamentariska församling.

Med anledning av pandemin har församlingen under året fördjupat sitt samarbete med Europarådets och Natos parlamentariska församlingar. Den 16 april gjorde de tre församlingarnas presidenter ett gemensamt uttalande om vikten av att upprätthålla ett multilateralt samarbete även under pandemin. I uttalandet framhöll man att de nationella parlamenten måste kunna fortsätta att arbeta under pandemin och att demokratin måste skyddas i tider av kris.

10 Församlingens budget

OSSE:s parlamentariska församling beslutar om sin egen verksamhet och budget. Verksamheten finansieras genom bidrag från medlemsländernas parlament och baseras på OSSE:s beräkningar för medlemsländerna. Budgetåret börjar den 1 oktober och avslutas den 30 september.

För budgetåret 2021/22 uppgick församlingens budget till 4 094 279,89 euro. Den svenska delegationen bidrog med 117 705 euro (cirka 1 200 800 kronor), motsvarade 2,87 procent av den totala budgeten.

Eftersom en stor del av församlingens resurskrävande arbete ställdes in under budgetåret 2020/21 användes inte alla budgeterade medel. På grund av detta föreslog kassör Peter Juel-Jensen (Danmark) att församlingen likt föregående år överför de överblivna medlen till budgeten för kommande verksamhetsår (2021/22).

11 Församlingens ledning, särskilda representanter och medlemsstater

11.1 Församlingens och fackutskottens ledning

Följande representanter är valda till ledningsposter inom församlingen och utgör församlingens byrå.

President	Invalsår
Margareta Cederfelt (Sverige)	2021
Vicepresidenter	
Azay Guliyev (Azerbajdzjan)	2016
Roger F. Wicker (USA)	2017
Pascal Allizard (Frankrike)	2018
Kristian Vigenin (Bulgarien)	2018
Irene Charalambides (Cypern)	2021
Daniela De Ridder (Tyskland)²	2021
Pia Kauma (Finland)	2021
Reinhold Lopatka (Österrike)	2021
Askar Shakirov (Kazakstan)	2021
Kassör	
Peter Juel-Jensen (Danmark)	2019
President emeritus	
Peter Lord Bowness (Storbritannien)	2020
Utskott I: Politik och säkerhet	
Richard Hudson (USA), ordförande	2020
Costel Neculai Dunava (Rumänien), vice ordförande	2019
Laurynas Kasciunas (Litauen), rapportör	2019
Utskott II: Ekonomi, vetenskap, teknik och miljö	
Pere Joan Pons (Spanien), ordförande	2021
Artur Gerasymov (Ukraina), vice ordförande	2016
Gudrun Kugler (Österrike), rapportör	2021

² Lämnade den tyska förbundsdagen efter valet den 26 september.

Utskott III: Demokrati och mänskliga rättigheter

Sereine Mauborgne (Frankrike), ordförande	2021
Michael Georg Link (Tyskland), vice ordförande	2018
Johan Büser (Sverige), rapportör	2021

11.2 Särskilda representanter

Församlingens president har rätt att utse medlemmar av församlingen till särskild representant för en specifik fråga. De utvalda representanterna ska avrapportera sin verksamhet vid de årliga sessionerna. Vid slutet av 2021 hade församlingen följande elva representanter.

Antisemitism, rasism och intolerans	Utsedd
Benjamin Cardin (USA)	2015
Arktiska frågor	
Bryndis Haraldsdottir (Island)	2021
Centralasien	
Pia Kauma (Finland)	2021
Civilsamhälleskontakter	
Kyriakos Hadiyianni (Cypern)	2021
Desinformation och propaganda	
Oscar Mina (San Marino)	2020
Äldre frågor	
Paola Taverna	2021
Korruptionsbekämpning	
Irene Charalambides (Cypern)	2019
Jämställdhet	
Hedy Fry (Kanada)	2010
Människohandel	
Christopher Smith (USA)	2004
Medelhavsfrågor	
Pascal Allizard (Frankrike)	2017
Södra Kaukasus	
Kari Henriksen (Norge)	2021
Sydöstra Europa	
Azay Guliyev (Azerbajdzjan)	2021
Hållbar utveckling	
Askar Shakirov (Kazakstan)	2021
Ungdomsengagemang	
Farah Karimi (Nederländerna)	2021

11.3 OSSE:s medlemsstater

Nedanstående länder är medlemmar i OSSE. Siffran i parentes anger landets antal ledamöter i den parlamentariska församlingen. Församlingen har totalt 323 ledamöter.

Albanien (3)	Moldavien (3)
Andorra (2)	Monaco (2)
Armenien (3)	Mongoliet (3)
Azerbajdzjan (3)	Montenegro (3)
Belarus (6)	Nederländerna (8)
Belgien (8)	Norge (6)
Bosnien och Hercegovina (3)	Polen (8)
Bulgarien (5)	Portugal (6)
Cypern (3)	Rumänien (7)
Danmark (6)	Ryssland (15)
Estland (3)	San Marino (2)
Nordmakedonien (3)	Schweiz (6)
Finland (6)	Serbien (4)
Frankrike (13)	Slovakien (4)
Förenta staterna (17)	Slovenien (3)
Georgien (3)	Spanien (10)
Grekland (6)	Malta (3)
Irland (6)	Storbritannien (13)
Island (3)	Sverige (8)
Italien (13)	Tadzjikistan (3)
Kanada (10)	Tjeckien (6)
Kazakstan (6)	Turkiet (8)
Kirgizistan (3)	Turkmenistan (3)
Kroatien (3)	Tyskland (13)
Lettland (3)	Ukraina (8)
Liechtenstein (2)	Ungern (6)
Litauen (3)	Uzbekistan (6)
Luxemburg (5)	Österrike (6)

11.4 Partnerstater

Afghanistan	Israel	Sydkorea
Algeriet	Japan	Thailand
Australien	Jordanien	Tunisien
Egypten	Marocko	